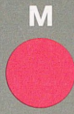

Grey Scale #13

Part Code ST1316
DANES-PICTA.COM

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

Egz. Nr 1

Ppłk dypl. Alfred GLOCK

PODSTAWOWE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA DYWIZJONU RAKIET TAKTYCZNYCH I ARTYLERII W OBRONIE DYWIZJI

Konspekt wykładu

MINISTERSTWO OBRONY WP
Instytut Nauk i Sztuki Wojsk Rakietowych i Artyleirii

Nr ewid.

43025

WARSZAWA

STYCZEŃ

1982

105

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

Egz. Nr 1

Ppłk dypl. Alfred GLOCK

PODSTAWOWE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA DYWIZJONU RAKIET TAKTYCZNYCH I ARTYLERII W OBRONIE DYWIZJI Konspekt wykładu

WYDZIAŁ NAUCZANIA
Instytut Taktyki i Sztuki Wojennej

Nr ewid. _____

43025

WARSZAWA

STYCZEŃ

1982

105

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

JAWNE
KATEDRY
SLUBOWEGO

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TWRIa

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1966 roku
art. 69 ust. 2
(Dz. U. P. Nr 11, poz. 95)
podpis

JAWNE

Egz.nr ... 1

płk doc.dr hab. Tadeusz KRZEMIEN

Tylko dla nauczycieli
akademickich

Ppłk dypl. Alfred GLOCK

PODSTAWOWE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA DYWIZJONU
RAKIET TAKTYCZNYCH I ARTYLERII W OBRONIE DYWIZJI

/konspekt wykładu/

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGG WP
Katedra Taktyki Wojsk Rakietowych i Artylerii
Nr ewid.

X43025

KONSPEKT WYKŁADU

I. TEMAT: "Problemy użycia i działania dywizjonu rakiet taktycznych i artylerii w obronie dywizji".

II. CEL: Zapoznać oficerów z węzłowymi zagadnieniami dotyczącymi zasad użycia i organizacji działań bojowych drt i artylerii w obronie dywizji.

III. METODA: Wykład.

IV. CZAS: 90 minut.

V. LITERATURA I POMOCY DYDAKTYCZNE:

- podręczniki - "Użycie wojsk raketowych i artylerii w walce i operacji" nr bibl. 018412;
"Taktyka artylerii" cz.II nr bibl. 017008;
"Taktyka artylerii" cz.III nr bibl. 015287;
- Biuletyn informacyjny nr 3 /108/ nr bibl. 015674;
- Metodyka rozwiązywania problemu użycia śr.ppanc. nr bibl.0798;
- Komplet foliogramów dotyczących problematyki użycia drt i artylerii w obronie dywizji - nr pf 1553; pf,pf;
- plakaty:--"Ogniove wsparcie kontrataku - nr bibl. pf 6013;
--"Narastanie wysiłku obrony w walce z czołgami - nr bibl. 05804;
--Możliwości środków ogniowych i amunicji w zwalczaniu czołgów i BWP nieprzyjaciela" - nr bibl.05838;
--"Wykres prawdopodobieństwa rezygnacji z kontynuowania ataku przez nieprzyjaciela w zależności od wysokości poniesionych strat" - nr bibl. 05837;

VI. ZAGADNIENIA I PODZIAŁ CZASU

Wstęp	5'
1. Zasady organizacji działań i wykorzystania drt	90'
1.1. Zadania i możliwości bojowe drt.	
1.2. Rozmieszczenie i manewr drt.	
2. Zasady użycia i organizacji działań artylerii	40'
2.1. Wzmocnienie, podział i skład grup artylerii.	
2.2. Możliwości ogniowe artylerii.	
2.3. Zadania artylerii w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela.	
2.4. Rozmieszczenie i manewr artylerii.	
3. Zwalczanie broni pancernej nieprzyjaciela	20'
3.1. Możliwości środków przeciwpancernych.	
3.2. Skład, rozmieszczenie i zasady działania odwodu przeciwpancernego dywizji.	
Wnioski końcowe	5'

Załączniki

1. Ugrupowanie drt i artylerii w obronie dywizji oraz zadania drt.
2. Możliwości ogniowe artylerii dywizji w obronie.
3. Możliwości organicznych środków ppanc dywizji.

Wstęp 5

Cel działań obronnych osiąga się wspólnym wysiłkiem wszystkich rodzajów wojsk. Główną siłę rażenia nieprzyjaciela stanowią wojska raketowe i artyleria.

Wojska raketowe dysponując dużą mocą i dokładnością uderzeń, znacznym zasięgiem i możliwością stosowania manewru są w stanie w krótkim czasie w sposób zdecydowany wpływać na przebieg działań. Skuteczność ich użycia zależy od:

- stopnia gotowości w tym głównie do udziału w pierwszym uderzeniu jądrowym;
- nieprzerwanego rozpoznania obiektów nieprzyjaciela;
- doprowadzenia w krótkim czasie zadań do wykonawców;
- terminowego dowozu rakiet i głowic.

Zadania artylerii, jako głównego czynnika walki ogniowej nie uległy zmianie. Artyleria tak jak i poprzednio powinna podjąć walkę ogniową jak najszybciej i zwalczać siły nieprzyjaciela znajdujące się poza zasięgiem broni oddziałów ogólnowojskowych.

Chociaż klasyczne zadania artylerii nadal pozostały aktualne, to zmieniły się metody ich realizacji, z uwagi na zmiany jakościowe celów. Na współczesnym polu walki wzrosła liczba celów powierzchniowych, przy czym takie jak np.: zgrupowania pancerne nieprzyjaciela i artyleria są bardziej odporne na ogień artylerii i mogą szybko przemieszczać się, utrudniając w ten sposób rozpoznanie i tym samym wykonanie zadań ogniowych.

Dlatego we współczesnych warunkach szczególnego znaczenia nabiera kompleksowe ogniowe porażenie nieprzyjaciela, łączące w sobie działalność wszystkich środków rażenia w określonym czasie i rejonie.

Problematyka udziału WR i Art w kompleksowym porażeniu ogniowym nieprzyjaciela, na szczeblu dywizji oznacza użycie drt i artylerii.

Celem wykładu "Problemy użycia i działania drt i artylerii w obronie dywizji", jest przedstawienie węzłowych problemów w tym zakresie, a zwłaszcza tych, które należy uważać i przyjąć za obowiązujące, mimo że nie mają jeszcze pełnego odzwierciedlenia w obowiązujących regulaminach i podręcznikach.

1. Zasady organizacji działań i wykorzystania drt. 20'

Działania bojowe drt w obronie organizuje się w/g okresów wynikających z kolejności walki z nieprzyjacielem:

- zwalczanie zgrupowań nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania /wyjściowych/ i na podejściach do obrony;

- walka o utrzymanie taktycznej strefy obrony;

oraz jeżeli w toku działań obronnych nastąpi przejście do działań z użyciem broni jądrowej, to także:

- udział w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym

- udział w kolejnych zmasowanych uderzeniach i wykonanie kolejnych pojedynczych i grupowych uderzeń jądrowych.

Na organizację działań bojowych drt wpływ mają ponadto, warunki i sytuacja w jakich dywizja przeszła do obrony.

Jeżeli dywizja przechodzi do obrony w toku operacji zaczepnej /w styczności z nieprzyjacielem i przy jego oddziaływaniu/, to może zaistnieć konieczność wykonania przez drt zadań w celu stworzenia dogodnych warunków przejścia do obrony /poprawa położenia, zorganizowanie pozycji przedniej itp./.

Niezależnie jednak od warunków organizacji obrony przez dywizję, podstawę wykorzystania drt stanowi s y s t e m u d e r z e ń

jądrowych wojsk rakietowych.

System uderzeń jądrowych - to zawczasu zaplanowane zmasowane, grupowe i pojedyncze uderzenia jądrowe połączone w jeden spójny układ, zgodny z decyzją dowódcy armii /frontu/ mający na celu porażenie głównego zgrupowania nieprzyjaciela w takim stopniu, aby doprowadzić do jego rozbicia.

Planowanie działań bojowych drt rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania przejścia do obrony i wykonuje się na podstawie decyzji dowódcy dywizji.

Uderzenia rakietowe planuje się w stosunku do prawdziwych kierunków natarcia nieprzyjaciela oraz zadań wojsk i kierunków kontrataków.

1.1. Zadania i możliwości bojowe drt.

Zasadniczymi zadaniami drt w obronie są:

- niszczenie środków napadu jądrowego;
- niszczenie i obezwładnianie oddziałów /pododdziałów/ głównego zgrupowania nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania, w marszu, podczas rozwijania, w toku natarcia i w rejonie włamania.

Ponadto może otrzymać zadanie niszczenia:

- SD DZ /KA/,
- śmigłowców szturmowych na lądowiskach i bliżej położonych lotni-
skach;
- środków OPL i wojny r/elektronicznej;
- ważniejszych obiektów tyłowych.

Jeżeli przewiduje się użycie drt w kontrprzygotowaniu to wykonuje on uderzenia wg planu armii na środki napadu jądrowego i pododdziały czołgów głównego zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela.

Szczegółowo, problematyka kontrprzygotowania będzie rozpatrywana na III roku studiów.

Dywizjon rakiet taktycznych wykonuje zadania pojedynczo i grupowymi uderzeniami, stosując ładunki jądrowe i zwykłe. W sytuacji gdy jest zachowane bezpieczeństwo wojsk własnych można wykonać naziemne uderzenia jądrowe. Zwiększają one stopień rażenia sił żywych promieniowaniem przenikliwym i powodują powstanie stref promieniotwórczego skażenia terenu, które utrudniają natarcie nieprzyjaciela oraz manewr jego sił i środków.

W celu porażenia nieprzyjaciela bronią jądrową, dowódca dywizji ustala rejony wykonania uderzeń, które z reguły wybiera się na dalekich podejściach, przed przednim skrajem i w głębi obrony.

Doświadczenia z ćwiczeń "TARCZA-78", "SOJUZ-80" wykazują że w obronie dywizji zazwyczaj powinno się wyznaczać 3-5 takich rejonów a z nich:

- 2 - 3 na podejściach i przed przednim skrajem obrony
- 1 - 2 w głębi obrony.

Uwaga metodyczna:

- omówić w oparciu o rys. wykonywany na tablicy . /zał.nr 1/ względnie przy wykorzystaniu foliogramu.

Rejony rażenia nieprzyjaciela uderzeniami jądrowymi na podejściach do obrony wyznacza się w odległości 30 - 50 km od przedniego skraju w celu rażenia środków napadu jądrowego i głównego zgrupowania nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania i w marszu. Do wykonania tych zadań wyznacza się 1 - 3 rakiety jądrowe.

Bliższą granicę /30 km/ rejonu porażenia na podejściach do obrony ustala się tak, aby art zażył przygotować kolejne

uderzenie 2 - 3 rakietami z ładunkiem jądrowym do głównego zgrupowania nieprzyjaciela na rubieży rozwinięcia 8-15 km.

Uwzględniając potrzebny czas na przygotowanie powtórnego uderzenia przez drt /kolejny rejon porażenia /45 - 60 minut i porównując czas potrzebny nieprzyjacielowi na podejście do tego rejonu/rubieży/ można stwierdzić, że wykonanie tych zadań jest realne.

W wyniku wykonania tych uderzeń należy oczekiwać zniszczenia /obezwładnienia /1 - 2 bcz /bz/ i 1-2 baterii artylerii - taktycznych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela.

Zwalczanie sił nieprzyjaciela w rejonie włamania /na kierunku kontrataku drugiego rzutu dywizji /realizuje drt w wyznaczonych rejonach porażenia, wykonując 1 - 2 uderzenia rakietami jądrowymi na bcz /bz/ oraz 1-2 uderzenia na środki napadu jądrowego i podchodzące odwody.

Rakiet z ładunkiem zwykłym typu kasetowego używa się samodzielnie, lub w połączeniu z uderzeniami lotnictwa i ogniem artylerii do rażenia /nękania/ sił żywych podczas przeprawy przez przeszkody wodne, w rejonach ześrodkowania oraz do dezorganizowania systemu dowodzenia /SD, BZ, DZ i KA/ i pracy obiektów tyłowych.

Możliwości bojowe drt,

W celu wykonania zadań dywizja w obronie otrzymuje z zasady:

- 4 - 6 rakiet z ładunkiem jądrowym;
- 8-12 rakiet z ładunkiem konwencjonalnym.

Przedstawiony sposób wykonania uderzeń jądrowych zapewnia pełne wykorzystanie możliwości drt w zakresie maksymalnego porażenia sił nacierającego nieprzyjaciela.

Dysponując podaną ilością rakiet z ładunkiem jądrowym dywizja /drt/ ma możliwości niszczenia: - 4 - 6 obiektów typu bcz /bz/, baterią artylerii - ŚNJ, SD dywizji.

Uwzględniając zniszczenie środkami armii 3 - 4 obiektów w pasie obrony dywizji - daje to możliwość zniszczenia 7-10 obiektów co oznacza 40-50 % obiektów dywizji nieprzyjaciela nacierającej na głównym kierunku.

Ilość opłacalnych obiektów do wykonania uderzeń jądrowych jest w obronie stosunkowo duża, natomiast przydzielany limit ładunków jądrowych z zasady jest niewielki. W związku z tym każda z baterii może otrzymać zadanie przygotowania uderzeń do kilku obiektów. W każdym jednak wypadku uderzenia wykonuje się po przeprowadzeniu rozpoznania bezpośredniego i potwierdzeniu współrzędnych obiektów.

1.2. Rozmieszczenie i manewr drt

Dla drt w obronie przygotowuje się zasadniczy i 1 - 2 zapasowe rejony SS.

Rejony SS wybiera się z reguły poza przewidywanym kierunkiem głównego uderzenia nieprzyjaciela i możliwie w rejonie trudno dostępnym dla czołgów na odległościach:

Uwaga metodyczna:

- omawiać z jednoczesnym uzupełnianiem rys. wyk. do zag.1.1/
- zasadniczy - 10 - 20 km od przedniego skraju obrony;
- zapasowe - 3 - 5 do 10 km jeden od drugiego i od zasadniczego rejonu.

Jeden z zapasowych rejonów SS wybiera się w głębi, przewidując

do niego manewr w wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony.

W celu wykonania pojedynczych uderzeń przed rozpoczęciem natarcia przez nieprzyjaciela i do udziału w kontrprzygotowaniu /jeżeli będzie organizowane/ wybiera się dla baterii, ewentualnie i dla dywizjonu - tymczasowe SS /poza rejonem SS/ w odległości 3-6 km od przedniego skraju obrony.

Manewr ąrt w obronie przewiduje się w celu:

- wzięcia udziału w kontrprzygotowaniu;
- zachowania żywotności ąrt po starcie rakiet;
- wyprowadzenia spod możliwych uderzeń nieprzyjaciela i rejonów skażonych;
- wykonania uderzeń na nieprzyjaciela włamującego się w obronę.

Zmianę rejonu SS wykonuje się z zasady bateriami, w miarę możliwości w warunkach ograniczonej widoczności i z zachowaniem gotowości do wykonania uderzeń. Zapewnia się to przez wyznaczenie i utrzymywanie baterii dyżurnej.

O przesunięciu ąrt do zapasowych rejonów SS decyduje dowódca dywizji.

W warunkach przejścia dywizji do obrony w toku natarcia ąrt może częścią lub całością znajdować się w marszu, zajmować ugrupowanie bojowe, a także ewentualnie likwidować skutki uderzeń jądrowych nieprzyjaciela. W związku z tym, wyznaczony rejon SS może zająć w okresie późniejszym,

2. Zasady użycia i organizacji działań artylerii 40

2.1. Wzmocnienie, podział i skład grup artylerii.

Panujący pogląd, że DZ /DPanc/ jest w stanie bronić się dysponując jedynie organicznymi środkami artyleryjskimi nie może

być generalizowany, a tym bardziej traktowany jako zasada.

W konfrontacji bowiem z permanentnie zachodzącymi zmianami ilościowymi i jakościowymi sprzętu bojowego z jednoczesną modernizacją amunicji^{x/} u naszego potencjalnego przeciwnika, wzrasta potrzeba broniących się oddziałów /Zr/ ogólnowojskowych nie tylko na skuteczny ale i ciągły ogień pośredni artylerii.

Zapewnienie konieczności utrzymania nieprzerwanej ciągłości ognia pośredniego jest możliwe głównie przez zwiększenie liczby strzelającego sprzętu.^{xx/} Dlatego też obecnie twierdzi się coraz częściej, że dywizja w obronie musi otrzymać wzmocnienie w artylerii.

Natomiast o rozmiarach wzmocnienia decydować będą:

- cel i zadania obrony oraz ważność bronionego kierunku;
- skład bojowy nacierającego nieprzyjaciela;
- stan artylerii jaką dysponuje dowódca armii /frontu/;
- ilość ładunków jądrowych użytych przed frontem obrony dywizji.

Z powyższych krateriów wynika, że średnie wzmocnienie dywizji broniącej się w rejonie głównego wysiłku armii, lub odpierającej przeciwnuderzenie korpusu armijnego /2-4 Zr/ powinno wynosić co najmniej 4-5 dywizjonów tj. BAH lub BAA. Ponadto dywizja broniąca się na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela, szczególnie w działaniach bez użycia broni jądrowej, będzie z zasady wspierana przez podgrupę AGA w składzie 4 - 5 dywizjonów.

x/ Obok amunicji zawierającej miny pojawiła się amunicja samonaprowadzająca /półaktywna i pasywna/ i amunicja o zwiększonej skuteczności działania przeciwko celom opancerzonym np. poc.wyrzucające odłamki /sześciiany/ przebijające pancerz.

xx/ Czynnikiem korzystnym będzie również uzyskanie przewagi donośności co zmniejszy potrzebę częstych przegrupowań - poprawa wskaźnika ciągłości.

Przedstawiona wielkość wzmocnienia wynika z niezbędnych potrzeb w artylerii, które w obronie określają się w/g n a j w i ę - k s z e g o z a k r e s u k o l e j n o w y k o n y w a n y c h z a d a ń i n i e z b ę d n e j i l o ś c i a r t y l e r i i p o t r z e b n e j d o z o r g a n i z o w a n i a g r u p a r t y l e r i i o w y m a g a n y m s k ł a d z i e .

W obronie, największy zakres kolejno wykonywanych zadań wystąpi w okresie odparcia ataku nieprzyjaciela przed przednim skrajem i wyrażać się będzie w możliwości obezwładnienia /porażenia/ nacierających kompanii piechoty /czołgów/ batalionów pierwszego rzutu, rozwiniętych w ugrupowaniu bojowym.^{x/}

W niektórych wypadkach największy zakres kolejno wykonywanych zadań może wyznaczać zwalczanie artylerii nieprzyjaciela.

Uzasadnienie wielkości wzmocnienia w artylerii w oparciu o powyższe kryteria, potwierdzają następujące kalkulacje.

- z zasad prowadzenia działań zaczepnych przez nieprzyjaciela /szerokość odc. przełamania i przewaga ok. 6 : 1 /wynika, że na dywizję nacierać będzie zgrupowanie uderzeniowe w sile KA /3-4 ZT/ z tego w I rz. 2 ZT;
- ilość nacierających kompanii przy założeniu 2/3 sił w I rz. będzie następujące: 2 ZT x 2 BZ x 2 bp x 2 kp = 16 kp /kcz/;
- ugrupowanie kp - szer. 300 - 500; głęb. 200 - 400 m /6-20 ha średnio 12 ha/.
- potrzeby w artylerii /normy operacyjno-taktyczne/ dla średniej powierzchni - 12 ha wynoszą : 12 dział /kz/, 36 dział /kcz/ - średnio 24 działa - minimum 18 dział;

x/ w/g nomenklatury zachodniej - kompanijnych grup bojowych.

- ogólne potrzeby dla wykonania tej grupy zadań wynoszą:

16 - 21 dywizjonów;

- DZ posiada: - organicznej artylerii - 7 dyonów;
- artyleria wzmocnienia - 4 - 5 dyonów;
- artyleria wsparcia /podgr.AGA/ - 5 dyonów;

Razem: 17 dyonów

Z przeprowadzonych kalkulacji wynika, że wzmocnienie dywizji w ilości 4-5 dywizjonów zapewnia minimum potrzeb w artylerii.

Przy określaniu niezbędnych potrzeb w artylerii w celu zorganizowania grup, należy posiadać taką ilość dywizjomów, aby pułki pierwszego rzutu organizujące obronę na kierunku głównych wysiłków dywizji posiadały: PGA w składzie 2 - 3 dywizjonów, a dowódcą dywizji dysponował DGA w składzie 3 - 5 dywizjonów.

Stąd wzmocnienie dywizji powinno wynosić również 4 - 5 dywizjonów.

Podział artylerii dokonywany jest z uwzględnieniem zadań wykonywanych przez pułki i powinien zapewnić zorganizowanie grup o podanym składzie.

Pułk broniący drugorzędnego kierunku z zasady nie otrzymuje wzmocnienia, a pułki drugiego rzutu otrzymują wzmocnienie z chwilą wyjścia do walki, kosztem PGA pułków pierwszego rzutu lub DGA.

Z reguły dar wchodzi w skład DGA, a z dappanc tworzy się OPpanc dywizji. w DPanc, OPpanc tworzy się tylko w wypadku wzmocnienia jej pododdziałami artylerii przeciwpancernej.

2.2. Możliwości ogniowe artylerii

Możliwości ogniowe artylerii określa się biorąc za podstawę jej skład bojowy i ilość przydzielonej na dzień walki amunicji.

Wyrażają one zakres zadań, który może być wykonany przez określony skład artylerii. Ustala się je z uwzględnieniem podziału amunicji w/g rodzajów ognia i zadań taktycznych najbardziej charakterystycznych w obronie.

Wariant możliwości ogniowych artylerii dywizji w obronie przedstawia załącznik nr 2.

Uwaga metodyczna:

- dokonać omówienia przy wykorzystaniu foliogramu.

Podział amunicji dokonywany jest przez armię na podstawie zadań obrony i siły zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela. Z kalkulacji potrzeb oraz doświadczeń z wielu ćwiczeń wynika, że dywizji broniącej się na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela przydziela się:

- dla artylerii gwintowanej i raketowej - 1,5 - 2,0 jo
- dla moździerzy - do 1,5 jo
- dla artylerii ppanc - do 1,5 jo
- dla PPK i SPG - 1,5 - 2,0 jo.

Podziału amunicji na zadania taktyczne dokonuje szef artylerii dywizji zgodnie z zamiarem rozegrania walki. Przykładowy wariant podziału amunicji może być następujący:

- zwalczanie nieprzyjaciela na podejściach - 0,2 - 0,3 jo
 - zwalczanie nieprzyjaciela przed przednim skrajem
i walka o jego utrzymanie - 0,6 - 0,7 jo;
 - wsparcie walki w głębi obrony - 0,6 - 0,8 jo
/w tym: ogniowe przygotowanie i wsparcie k/a - 0,3 - 0,4 jo/
 - rezerwa dowódcy - 0,1 - 0,2 jo
- Razem - 1,5 - 2,0 jo

w wypadku wykonania kontrprzygotowania przydziela się na ten cel dodatkowo amunicję w ilości 0,8 - 1,0 jo.

2.3. Zadania artylerii w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela

Celem kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela w obronie jest uzyskanie korzystnego stosunku sił.

Podstawę realizacji zadań przez artylerii w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela stanowi s y s t e m o g n i a a r t y l e r i i .

System ognia artylerii - to zawczasu zaplanowany ogień zmasowany, ześrodkowany, zaporowy i na wprost oddziałów i pododdziałów artylerii, powiązany z systemem uderzeń jądrowych i innych środków rażenia, zgodny z decyzją dowódcy dywizji, w celu skutecznego rażenia nieprzyjaciela.

System ognia artylerii powinien zapewnić nieprzerwane narażanie oddziaływanie ogniowego na nieprzyjaciela w miarę jego podchodzenia do przedniego skraju obrony, a w wypadku włamania - zwiększanie gęstości środków ppanc.

System ognia artylerii uważa się za zorganizowany gdy artyleria rozwinie się w ugrupowanie bojowe, doprowadzone zostaną do pododdziałów zadania ogniowe, przygotowane są nastawy do strzelania i amunicja.

W celu zorganizowania systemu ognia artylerii na szczeblu dywizji potrzeba co najmniej 2 - 4 godziny.

w ramach kompleksowego ogniowego porażenia nieprzyjaciela artyleria realizuje zadania ogniowe w następujących okresach działalności ogniowej wynikających z kolejności prowadzenia walki z nieprzyjacielem.

1. Zwalczanie nieprzyjaciela na podejściach do obrony i w rejonach wyjściowych /ześrodkowania/;
2. Zwalczanie nieprzyjaciela przed przednim skrajem i w walce o jego utrzymanie;
3. Zwalczanie nieprzyjaciela w głębi obrony i jego rozbicie w ramach kontrataku.

Artyleria realizuje zadania stosując:

- w pierwszym okresie:

ogień ześrodkowany do kolumn oraz ogień zmasowany i ześrodkowany do rejonów ześrodkowania /wyjściowych/.

W okresie tym artyleria dywizji bierze udział w kontrprzygotowaniu w wypadku jego organizowania;

- w drugim okresie:

ogień zmasowany i ześrodkowany do czołgów i piechoty nieprzyjaciela na rubieżach rozwinięcia /podstawach wyjściowych/, oraz ruchomy i stały ogień zaporowy w celu odparcia ataku czołgów i piechoty przed przednim skrajem;

- w trzecim okresie:

ogień ześrodkowany i zaporowy oraz ogień do pojedynczych celów, a w celu wsparcia kontrataku - ogień ześrodkowany na kilku rubieżach.

Uwaga metodyczna:

- omówić "pojęcie" głębokiego SOZ i ROZ

Jako nieprzerwanie realizowane zadania występuje: zwalczanie taktycznych środków napadu jądrowego i artylerii oraz osłona ogniem wyłomów powstałych w wyniku uderzeń jądrowych nieprzyjaciela.

Ogień artylerii planuje się do najważniejszych odcinków terenu z uwzględnieniem prawdopodobnych kierunków natarcia nieprzyjaciela i okresów działalności.

Zadania ogniowe planuje się w ilości 2 - 3 krotnie przekraczającej możliwości ogniowe. Oznacza to, że każdy pododdział /dywizjon/ otrzymuje - 2 - 3 odcinki każdego rodzaju ognia.

Kontratak drugiego rzutu dywizji poprzedza ogniowe przygotowanie w formie 1 - 2 NO, którego celem jest obezwładnienie siły żywej, środków ppanc i ogniowych na kierunku kontrataku oraz jego baterii artylerii i moździerzy.

Czas trwania - określa czas potrzebny na osłonę podchodzących czołgów przed ogniem środków ppanc nieprzyjaciela i czas niezbędny do wykonania zadań ogniowych przez artylerię. Przy 1 NO - 10 - 15 minut, przy 2 NO - do 20 minut.

Kalkulacje:

- zasięg ognia środków ppanc - 2 - 3 km
- v rozwinięcia drugiego rzutu - 12 - 15 km/h
- przebycie odl. zasięgu śr.ppanc przy założonym v_T - 10 - 15 min.
- czas trwania NO - nie krótszy niż 10 - 15 minut.

Uwaga metodyczna:

Zadania ogniowego przygotowania i wsparcia kontrataku.

- omówić wykorzystując plakat - "ogniowe wsparcie kontrataku"

2.4. Rozmieszczenie i manewr artylerii

Artylerię rozmieszcza się w sposób rozśrodkowany i urzutowany w głąb pomiędzy pierwszą a drugą pozycją obrony.

Główne SO wybiera się w odległości: 2 - 5 km dla PGA i 3 - 6 km dla DGA od przedniego skraju.

Oprócz głównych SO dla każdego dywizjonu wyznacza się i przygotowuje zapasowe SO w odległości 5 - 10 km od głównych oraz tymczasowe SO w pobliżu przedniego skraju, a w celu wprowadzenia w błąd nieprzyjaciela - pozorne SO i organizuje się działanie baterii wędrownych.

Wymiary rejonów SO grupy artylerii zależą od jej składu i określa się je tak by każdemu dywizjonowi artylerii został wyznaczony rejon o powierzchni 1 - 2 km². Przy tym odległości między rejonami SO sąsiednich dywizjonów powinny być nie mniejsze niż 1 km.

Obowiązując zasady rozmieszczania artylerii na kierunkach zagrożenia pancernego nieprzyjaciela - jednakże obecnie na ten problem należy spojrzeć inaczej. Biorąc pod uwagę szczególnie duże nasycenie ZT doskonałymi środkami ppanc /PPK,SPG/, a także walory czołgów i BWP oraz uwzględniając zasadnicze przeznaczenie artylerii do prowadzenia ognia pośredniego, użycie jej do niszczenia ogniem na wprost czołgów, zasadniczo może mieć miejsce w sporadycznych wypadkach.

Manewr artylerii wykonuje się w celu:

- wzięcia udziału w kontrprzygotowaniu;
- wsparcia kontrataków drugiego rzutu dywizji;
- wsparcia walki w głębi obrony;
- wzmocnienia artylerii działającej na rozpoznanym głównym kierunku uderzenia nieprzyjaciela;
- wsparcia walki z desantami powietrznymi i wyprowadzenia z rejonów skażeń.

3. Zwalczanie broni pancernej nieprzyjaciela 20'

We współczesnych warunkach prowadzenia obrony w zwalczaniu broni pancernej nieprzyjaciela udział biorą:

- wojska raketowe i artyleria uderzeniami broni jądrowej;
- artyleria ogniem z zakrytych SO i na wprost przy użyciu dział, wyrzutni PPK i granatników ppanc;
- lotnictwo przy użyciu jądrowych i konwencjonalnych środków rażenia;
- wojska pancerne i zmechanizowane;
- wojska inżynieryjne stosując ppanc zapory minowe;
- artyleryjskie środki ogniowe wojsk OPL.

W ramach kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela środki ppanc ZT mogą zwalczać broń pancerną nieprzyjaciela z odległości średnio 2 - 3 km od przedniego skraju obrony. Obszar ten pogłębia artyleria strzelająca ogniem z zakrytych SO.^{x/} Ogień ten prowadzony pociskami odłamkowymi i gumnymi nie jest w stanie rozbić nieprzyjaciela, jednak spowoduje oprócz strat bezpowrotnych, głównie rozłam w sztykach bojowych, utratę rytmu i tempa, ataku, co w rezultacie doprowadzi do osłabienia mocy uderzeniowej.

Udział artylerii stanowi więc istotny komponent w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela.

Na podstawie doświadczeń z prowadzonych ćwiczeń wynika, że skuteczność ognia pośredniego artylerii przy zwalczaniu czołgów wynosi w jednej NO:

x/ Artyleria z reguły skutecznie oddziałuje na broń pancerną nieprzyjaciela na głębokość bezpośredniej widoczności w granicach od 0,3 - 5 km od przedniego skraju.

- w czasie zwalczania kolumn - 1,5 - 2,0 %;
- w czasie zwalczania w rejonie ześrodkowania - 20 - 30 %;
- w czasie zwalczania w sztykach rozwiniętych /ROZ/ - 2 - 3 %.

Uwaga metodyczna:

- omówić przy wykorzystaniu foliogramu -
"Rezultaty ognia do czołgów /wBP,TRCP/ nieprzyjaciela".

3.1. Możliwości środków przeciwpancernych.

Możliwości bojowe środków ppanc, podobnie jak i innych środków rażenia, ocenia się na podstawie wykonania zadań, do których są głównie przeznaczone.

Zasadniczym zadaniem środków ppanc jest zwalczanie środków opancerzonych nieprzyjaciela. Skuteczne wykonanie tego zadania osiąga się w wyniku zniszczenia określonej ilości atakujących środków opancerzonych.

Na podstawie analizy walk z czołgami w II wojnie światowej ustalono zależność zaniechania ataku czołgów od wysokości poniesionych strat. Zależność tę charakteryzuje wykres:

Uwaga metodyczna:

- omówić przy wykorzystaniu wykresu - "Prawdopodobieństwo rezygnacji z kontynuowania ataku przez npla w zależności od wysokości poniesionych strat w czołgach".

Z wykresu wynika, że po poniesieniu przez atakujące zgrupowanie czołgów strat w wysokości 50 %, prawdopodobieństwo zaniechania przez nie dalszego ataku wyniesie 90 %.

Prawdopodobieństwo wykonania zadania przez środki ppanc, oraz oczekiwana wysokość strat w czołgach nieprzyjaciela i własnych

środków ppanc przedstawia się następująco:

Stosunek sił środków ppanc do czołgów npla	F-two wykona- nia zadania przez środki ppanc	Wysokość strat npla w czołgach /%/	Średnia wysokość strat śr.ppanc /%/
1 : 1,5	0,98	70	10
1 : 2	0,9	50	25
1 : 2,5	0,7	40	45
1 : 3	0,5	35	60
1 : 3,5	0,35	30	75
1 : 4	0,25	25	80

Uwaga metodyczna:

- omówić przy wykorzystaniu foliogramu

Dla celów praktycznych - przy ocenie możliwości bojowych środków ppanc uwzględnia się nie prawdopodobieństwo, lecz współczynnik skuteczności dający bezpośredni obraz ilościowych potrzeb w środkach ppanc.

W kalkulacjach operacyjno-taktycznych wykorzystuje się operacyjno-taktyczne współczynniki skuteczności środków ppanc, których wartości wynoszą: - do walki z czołgami - 2 /w WP - 1,5/
- do walki z BWP i trop - 3/w WP - 2,25/

Możliwości organicznych środków ppanc DZ z uwzględnieniem wartości współczynników skuteczności poszczególnych rodzajów środków - przedstawia załącznik nr 3.

Uwaga metodyczna:

- omówić przy wykorzystaniu foliogramu.

"Możliwości organicznych środków ppanc DZ - wariant".

3.2. Skład, rozmieszczenie i zasady działania odwodu przeciwpancernego DZ.

Celowość posiadania silnych odwodów ppanc potwierdziły w pełni doświadczenia II wojny światowej.

W obecnych warunkach rola OPpanc jeszcze bardziej wzrasta. Doświadczenia z walk na Bliskim Wschodzie potwierdziły celowość tworzenia OPpanc w mieszanym składzie.

Na szczeblu DZ, organiczny dappanc stanowił podstawę do organizacji OPpanc.

Skład organizacyjny dywizjonu dotychczas 18 = 85 minut/ uległ zmianie i aktualnie jego struktura organizacyjna jest mieszana:

- dwie baterie 85 mm A	- 2 x 6	= 12
- bateria FPK 9P133 na BRDM 2	- 9	

	Razem	- 21 środków

Do czasu wyjścia na rubież ogniową OPpanc zajmuje rejon rozmieszczenia, który w obronie wyznacza się między drugą, a trzecią pozycją obrony, a niekiedy i poza nią tj. w odległości 10-15km od przedniego skraju.

Oprócz zasadniczego, wyznacza się 1 - 2 zapasowe rejony rozmieszczenia w odległości 10 - 15 km od zasadniczego.

OPpanc w obronie wyznacza się 1 - 3 kierunki zagrożenia pancernego, a na każdym z nich 2 - 3 rubieże ogniowe.

Maksymalne wymiary rubieży ogniowych OPpanc wynoszą:

- szerokość-2,5 - 4 km
- głębokość-0,5 - 1,5 km .

Najbliższą rubież od przedniego skraju wybiera się w odległości:
3 - 6 km, kolejne co 3 - 5 km.

Istotą działania OPpanc jest szeroki manewr z głębi obrony na zagrożony kierunek, szybkie rozwinięcie w ugrupowanie bojowe na rubieży rozwinięcia i otwarcia skutecznego ognia do czołgów nieprzyjaciela, w ścisłym współdziałaniu z własną piechotą, czołgami i OZap.

Dla ułatwienia manewru OPpanc, rozpoznaje się i przygotowuje drogi:

OPpanc w obronie wykonuje następujące zadania:

- niszczenie czołgów npla, które wiały się w głąb obrony;
- osłona wyłomów w obronie, powstałych w wyniku uderzeń jądrowych nieprzyjaciela oraz luk między oddziałami i ich odkrytych skrzydeł;
- osłona podejścia i rozwinięcia oddziałów drugiego rzutu dywizji do wykonania kontrataku.

Wnioski końcowe 5

1. Działania bojowe art i artylerii w obronie organizuje się w/g okresów wynikających z kolejności walki z nieprzyjacielem.
2. Podstawę użycia art i artylerii w zakresie rażenia nieprzyjaciela stanowi system uderzeń jądrowych wojsk raketowych oraz system ognia artylerii, który planuje się do najważniejszych odcinków terenu z uwzględnieniem prawdopodobnych kierunków natarcia nieprzyjaciela i okresów działalności.
3. Organizacja kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela jest ściśle uzależniona od warunków przejścia wojsk do obrony. Decyduje to bowiem o czasie jakim dysponować się będzie na zorganizowanie kompleksowego porażenia ogniowego nieprzyjaciela oraz o siłach i środkach możliwych do wykorzystania w tym przedsięwzięciu.

4. Zadania artylerii w zwalczaniu broni pancernej sprowadzają się do:

- udziału artylerii w systemie obrony ppanc przez hamowanie tempa i dezorganizacji natarcia czołgów, przy użyciu amunicji odłamkowo-burzącej i dymnej na drogach podejścia i rubieżach rozwinięcia, zanim znajdą się w zasięgu środków ppanc pododdziałów pierwszego rzutu;
- zapewnienia funkcjonowania własnego systemu obrony ppanc przez zwalczanie artylerii i moździerzy nieprzyjaciela, uniemożliwiając jej zwalczanie własnych środków ppanc.

Wykonano w 3 egz.

Egz.nr 1 - 3

MOŻLIWOŚCI OGNIOWE ARTYLERII DWIZJI W OBRONIE

/WARIANT/

Wyszczególn.	Kaliber	Ilość dział	Wielk. j.o.	Ogólne zużycie amunicji		Możliwości ogniowe artylerii						Podczas rozbięcia nieprzyjaciela w ramach kontrataku				
				Na jedno działo /1,5 jo/	Wszystkich dział	Podczas zwalczania nieprzyjaciela na podejściach, walki o przedni skraj w głębi obrony						Wydzielono amunicji /0,5 jo/	Zadania ogniowe			
						Wydzielono amunicji /1 j.o./	Zadania ogniowe		Ogień zaporowy		Obezwł. bat. art. /ilość/		Obezwładnienie sił żywych			
Skład artylerii																
Organiczna	BM-21	12	120	180	2160	1440	3,6	144,0	6,0	-	-	720	2	72,0	3,0	
pa	152 H	18	60	90	1620	1080	4,4	72,0	10,0	900	450	540	2	36,0	5,0	
dar	122 H	72	80	120	8640	5760	12,5	288,0	38,0	3600	1800	2880	6	144,0	19,0	
śah pz	120 M	54	80	120	6480	4320	9,5	216,0	29,0	2700	1350	2160	5	108,0	14,5	
bm bp																
RAZEM		156	-	-	18900	12600	30	720,0	83,0/7 kez	7200	3600	6300	15	360,0	41,5/3 kez	
Wzmocnienie ABAA	BM-21	18	120	180	3240	2160	6,5	216,0	9,0	-	-	1080	3	108,0	4,5	
	152 HA	54	60	90	4860	3240	12,0	216,0	30,0	2700	1350	1620	6	108,0	15,0	
	122A	18	80	120	2160	1440	3	72,0	10,0	900	450	720	1,5	36,0	5,0	
		90	-	-	10260	6840	21,5	504,0	49,0/4 kez	3600	1800	3420	10,5	252,0	24,5/2 kez	
Ogółem		246			29160	19440	51,5	1224,0	132,0/11 kez	10800	5400	9720	25,5	612,0	66,0/5 kez	

STAN CZŁGÓW, BWP I TROP W ZT PAŃSTW NATO

ZT	RPN		USA		WB		BELGIA		HOLANDIA	
	DZ	DPanc	DZ	DPanc		DPanc	DZ		DZ	
czołgi	249	305	252	360		180	120		323	
BWP i trop.	221	195	651	660		244	272		360	
Razem	470	500	903	1020		424	392		693	

MOŻLIWOŚCI ORGANICZNYCH ŚRODKÓW PPANC DZ

/wariant/

Środki ppanc roz mieszczane w okopach	Dono- sność max /m/	Przebi- jalność pance- rza /mm/	Współczynnik sku- teczności strzela- nia do czołgów Aktualnie Wprowa- dzono do uzbroje- nia w la- tach 80 armii NATO	Możliwości przy ukończeniu			
				100 %		70 %	
				Liczba środków ppanc	Liczba porażo- nych czołgów	Liczba środków ppanc	Liczba porażo- nych czołgów
SPG - 9	800	300	1,4	18	25	12	17
PPK "FAGOT"	2000	360	2,4	36	86	24	58
PPK 9F 133 na BRDM	3000	400	2,5	27	67	18	45
85 mm armata	1100	180	1,5	12	18	9	14
Razem środki ppanc				93	196	63	134
PPK na BWP	3000	400	2,0	90	180	60	120
Czołgi pz I rz. /2/3/	1100	300	1,5	78	117	50	75
O G Ń L E M				261	493	173	329

NOTATKI

Wykonano w 3 egz.

Egz.nr 1-3 Bibl.gł.OZS

Wyk.ppłk GLOCK

Nr ks.PF167/Art.

BIBLIOTEKA NAUKOWA AOS WP
Archiwum Instytutu Zastosowań Specjalnych
Nr ewid. _____

~~X~~ 430215

